

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 9Cpr/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1116216828
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1116216828.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v spore žalobcu: F. N., W.. X.X.XXXX, XXX XX L. Č.. XX, právne zast.: JUDr. Pavol Kontra, Čučmianska dlhá 21, Rožňava, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy,

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca dňa 8.8.2016 doručil súdu žalobu, ktorou sa domáhal určenia, že Dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 30.9.2011 uzavretá medzi stranami sporu je neplatná a žiadal priznať náhradu trov konania. Súčasne žalobca podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil žalovanému zdržať sa použitia uvedenej dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň jeho zamestnávateľovi by uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy z tejto dohody.

2. Žaloba bola odôvodnená na tom skutkovom základe, že žalobca dňa 30.9.2011 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350,- eur. Žalobca sa zaviazal uvedený úver splácať po dobu 12 mesiacov vo výške 58,- eur mesačne počnúc dňom 6.12.2011. V rovnaký deň žalobca podpísal aj zmenu na sumu 913,97 eur so zmenkovým úrokom 0,25% denne od 30.1.2013 a zároveň Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Dňa 27.5.2013 žalovaný zaslal zamestnávateľovi žalobcu žiadosť o zrážky zo mzdy na sumu 1 183,41 eur. Dňa 11.5.2014 bol potom žalobcovi doručený pokus o zmier so žiadosťou o zaplatenie sumy 1 833,58 eur. Podľa žaloby uvedená dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou typovej formulárovej zmluvy - zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX. Žalovaný si na základe zmenky uplatnil pohľadávku vo výške 1 183,41 eur spolu so zmenkovým a zákonným úrokom od zamestnávateľa žalobcu zrážkami zo mzdy žalobcu, a to napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by žalobcovi ukladalo povinnosť plniť. Žalobca ďalej uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Na základe uvedeného žiadal žalobe vyhovieť.

3. Na preukázane svojich tvrdení žalobca pripojil k žalobe zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2011 uzatvorenú medzi stranami sporu, zmenu č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2011 znejúcu na sumu 913,97 eur, dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 30.9.2011 zabezpečujúcu zmenu zo dňa 30.9.2011, žiadosť žalovaného o zrážky zo mzdy zo dňa 27.5.2013, pokus o zmier - predexekučná upomienka zo dňa 11.5.2014.

4. Žalovaný dňa 16.8.2016 doručil súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť. Podľa žalovaného žalobca nemal naliehavý právny záujem na tom, aby sa žalovaný zdržal použitia dohody o zrážkach zo mzdy. Zároveň poukázal na to, že žalobca podal dňa 18.5.2016 žalobu na Okresnom súde Prešov, ktorá sa vedie pod sp. zn. 19C/172/2016. V tomto konaní sa žalovaný vyjadril k charakteru samotnej zmluvy a k bezdôvodnému obohateniu, ktoré bolo premlčané. Žalovaný navrhol predmetné konanie prerušiť do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19C/172/2016 alebo spojiť uvedené konania. K dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že žalobca bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru veriteľa, ktoré boli neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere a v ktorých bola taktiež zakotvená možnosť o uplatnení si dohody. Mal za to, že zmluvné podmienky v dohode o zrážkach zo mzdy boli individuálne dojednané. Tiež mal za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa tri základné náležitosti - písomnú formu, súhlas spotrebiteľa s dohodou a uvedenie rozsahu vykonávaných zrážok.

5. Dňa 14.2.2018 žalobca predložil súdu stanovisko k vyjadreniu žalovaného, s ktorým nesúhlasil. Naďalej trval na podanej žalobe. Považoval za nesporné, že žalovaný predložil jeho zamestnávateľovi žiadosť na výkon zrážok zo mzdy vo výške mesačnej splátky, a tak dochádzalo k zrážkam z jeho mzdy.

6. Dňa 8.3.2018 bolo súdu doručené ďalšie vyjadrenie žalovaného, v ktorom žalovaný poukázal na skutočnosť, že v zmluve o úvere je výslovne určený účel uzatvorenia zmluvy - zamestnanie, preto v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov nie je možné žalobcovi priznať status spotrebiteľa, keď predmetom vzťahu medzi stranami sporu bol účelovo poskytnutý úver. Zároveň poukázal aj na Dodatok k zmluve, podľa ktorého žalobca vyhlásil, že poskytnutý úver použije na náklady spojené s dochádzaním za prácou. K tvrdeniu žalobcu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú podmienku, ktorá nie je individuálne dojednaná, žalovaný uviedol, že táto dohoda bola uzatvorená v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, na základe dobrovoľnosti ich zmluvných strán, bez nátlaku, písomne, na samostatnej listine, na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Mal za to, že možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský charakter alebo iný charakter, nie je vylúčená. Dohodu považoval za súladnú aj so zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, v ktorej zákonodarca pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Žalovaný bol ďalej toho názoru, že nerealizovaním zrážok zo mzdy by bol záväzok žalobcu voči žalovanému vyšší, ako keby sa pravidelne vykonávali zrážky zo mzdy žalobcu. Žalovaný k predmetnému vyjadreniu predložil Dodatok zo dňa 30.9.2011 k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 30.9.2011.

7. V priebehu konania súd uznesením č. k. 9Cpr/6/2016-14 zo dňa 9.8.2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 9Cpr/6/2016-26 zo dňa 18.8.2016 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 30.9.2011 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným a zároveň uložil zamestnávateľovi žalobcu - AGRO Slavošovce s.r.o., PD Slavošovce, IČO: 36 178 187, zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 30.9.2011 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Proti uvedenému uzneseniu žalovaný podal odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2CoPr/11/2016-32 zo dňa 5.10.2016 tak, že uvedené uznesenie v znení opravného uznesenia potvrdil.

8. Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na deň 15.2.2019, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobcu a poverený zástupca žalovaného.

8.1 Právny zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe v plnom rozsahu. Mal za to, že predmetnú žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy je možné posúdiť aj vzhľadom na to, že žalobca je v pozícii spotrebiteľa, ktorému treba poskytnúť ochranu. Pokiaľ by súd žalobe nevyhovел, navrhol žalovanému nepriznať náhradu trov konania s poukazom na osobné a majetkové pomery žalobcu, ktorému bol právny zástupca ustanovený Centrom právnej pomoci a s poukazom na skutočnosť, že žalobca je obyčajný človek, ktorý nepochopil dohodu o zrážkach zo mzdy.

8.2 Poverený zástupca žalovaného taktiež zotrval na doterajších vyjadreniach žalovaného, zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013 s uvedením, že nedostatok

opatrnosti žalobcu nespôsobuje neplatnosť zmluvy. Mal za to, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je platná a žalobca mal možnosť túto dohodu buď podpísať alebo ju odmietnuť. Tiež uviedol, že žalobca do 31.1.2013, kedy nastala splatnosť pohľadávky, neuhradil ani len istinu pohľadávky.

9. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi založenými do spisu a s ďalším obsahom súdneho spisu a zistil tento skutkový a právny stav veci.

10. Žalobca ako spotrebiteľ a zároveň dlžník a žalovaný ako dodávateľ a zároveň ako veriteľ dňa 30.9.2011 uzatvorili Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcovi úver v sume 350,- eur a žalobca sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť spolu vo výške 696,- eur, a to v 12 mesačných splátkach po 58,- eur. Podľa tejto zmluvy žalobca ako dlžník prehlásil, že finančné prostriedky mu boli poskytnuté na výkon zamestnania, uvedené potvrdil aj v Dodatku k predmetnej zmluve zo dňa 30.9.2011, podľa ktorého poskytnuté finančné prostriedky použije na náklady spojené s dochádzaním za prácou. Následne v ten istý deň bola vystavená aj zmenka č. XXXXXXXXXX, podľa ktorej sa žalobca ako vystaviteľ zmenky zaviazal zaplatiť žalovanému za zmenku sumu 913,97 eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 30.1.2013. Medzi stranami sporu bola dňa 30.9.2011 uzatvorená aj Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov podľa § 551 Občianskeho zákonníka za účelom zabezpečenia zmenky zo dňa 30.9.2011. Žalobca ako dlžník v tejto dohode súhlasil s tým, aby sa uspokojenie pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby jeho zamestnávateľ zrážal mesačne z jeho mzdy čiastku 58,- eur a uhradil danú sumu na účet veriteľa - žalovaného až do riadneho uhradenia pohľadávky dlžníka. Žalovaný listom zo dňa 27.5.2013 požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonanie zrážok zo mzdy žalobcu na základe uzatvorenej Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 30.9.2011, pričom z listu vyplýva, že žalobca z celkovej dlžnej sumy splatil len sumu 16,- eur a ku dňu spísania žiadosti dlh žalobcu - zmenková suma, zmenkový úrok a zákonný úrok predstavuje sumu 1 183,41 eur. Žalovaný listom zo dňa 11.5.2014 vyzval žalobcu na úhradu jeho dlhu, ktorý predstavoval sumu 1 833,58 eur. Súd tiež zistil, že rozhodnutím Centra právnej pomoci sp. zn. KaRS-4744/2016 zo dňa 8.7.2016 bol žalobcovi priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a bol mu určený advokát JUDr. Pavol Kontra na jeho zastupovanie v právnej pomoci o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

11. Podľa § 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP") Civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu (ďalej len "strana") a osôb zúčastnených na konaní pri prejednávaní a rozhodovaní sporov.

Podľa § 2 CSP podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

Podľa § 334 CSP na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 335 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

12. Žalobca sa žalobou domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej medzi stranami sporu a tvrdil, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd zistil, že žaloba bola doručená súdu dňa 8.8.2016, teda za platnosti a účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý súd aplikoval pri prejednávaní predmetnej žaloby.

Podľa ustanovenia § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku je možné domáhať sa určenia právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Súd mal za to, s poukazom na Komentár k Civilnému sporovému poriadku C.H.BECK 2016 (str. 505), že zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami. Podľa uvedeného bol potom súd toho názoru, že žaloba o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy je žalobou podľa ustanovenia § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku, preto súd musí ako predpoklad jej prípustnosti skúmať, či osobitný právny predpis pripúšťa, aby súd o takomto určení právnej skutočnosti rozhodoval. Súd však dospel k záveru, že zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva možnosť napadnúť platnosť dohody o zrážkach zo mzdy žalobou o určenie jej neplatnosti. Ako príklad žalôb na určenie právnej skutočnosti, ktoré vyplývajú z osobitného predpisu, vyššie uvedený komentár k CSP uvádza žalobu na určenie neplatnosti právneho úkonu skončenia pracovného pomeru, žalobu na určenie neplatnosti dražby a iné. Žaloba o určenie právnej skutočnosti je tak v tomto prípade vylúčená, keďže na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy osobitný právny predpis výslovne neodkazuje. Okrem toho žalobca neodôvodnil, ktorý právny predpis mu umožnil podať žalobu podľa § 137 písm. d) CSP a súdu taktiež žiaden takýto právny predpis nie je známy. Na základe uvedeného, keďže žaloba o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy nie je procesne prípustná, súd žalobu zamietol.

13. Ako bolo vyššie uvedené, súd v priebehu konania nariadil neodkladné opatrenie, ktoré bolo potvrdené odvolacím súdom. Keďže súd v uznesení č. k. 9Cpr/6/2016-14 zo dňa 9.8.2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 9Cpr/6/2016-26 zo dňa 18.8.2016 určil čas, na ktorý nariadil neodkladné opatrenie, a to do právoplatného skončenia predmetného konania, súd s poukazom na ustanovenie § 333 CSP osobitným výrokom nerozhodol o zrušení neodkladného opatrenia, keďže neodkladné opatrenie zanikne právoplatným skončením predmetnej veci.

14. Súd na záver poznamenáva, že nerozhodoval ani o návrhu žalovaného na prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19C/172/2016, ani o spojení týchto konaní, pretože zistil, že sa na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 19C/172/2016 nevedie konanie o žalobe žalobcu, ale konanie o žalobe inej žalobkyne voči totožnému žalovanému.

15. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 252 CSP každý platí výdavky, ktoré mu v konaní vzniknú.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že z dôvodu zamietnutia žaloby bol žalovaný v predmetnom konaní v plnom rozsahu úspešný. Hoci žalobca navrhol žalovanému nepriznať náhradu trov konania vzhľadom na osobné a majetkové pomery žalobcu, ktorému bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci a ktorý podľa jeho právneho zástupcu je obyčajný človek, ktorý nepochopil dohodu o zrážkach zo mzdy, súd nemal za preukázané, že by v predmetnej veci existoval dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP, pre ktorý by úspešnej strane nepriznal náhradu trov konania. Žalobcovi síce bol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci rozhodnutím Centra právnej pomoci zo dňa 8.7.2016, súd však o jeho žalobe rozhodol až dňa 15.2.2019. Podľa názoru súdu rozhodnutie Centra právnej pomoci zo dňa 8.7.2016 v čase rozhodovania súdu nebolo dostatočným dôkazom na určenie, že žalobcove osobné, majetkové a sociálne pomery neodôvodňujú priznať úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania. Okrem toho práve skutočnosť, že žalobca bol právne zastúpený, mala dopomôcť k podaniu správnej a zákonom prípustnej žaloby. Žaloba však bola zamietnutá pre jej neprípustnosť. Súd preto rozhodol tak, ako je uvedené v druhej výrokovej

vete tohto rozsudku a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.